Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KPED/pbceKoPe-U/26
Názov predmetu	kompendium pedagogiky
Rozsah	1P + 1S
Počet kreditov	3
Vyučujúci	PhDr. Elena Diechová, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Podmienkou absolvovania predmetu je aktivita študenta na prednáškach a úspešné vykonanie ústnej skúšky, ktorá tvorí výstup predmetu a overuje dosiahnutie výsledkov vzdelávania stanovených pre predmet.
Obsah a okruhy skúšky zodpovedajú témam a požiadavkám uvedeným v stručnej osnove predmetu.
Hodnotiace kritériá ústnej skúšky (posudzované komplexne):
• vecná správnosť a úplnosť odpovede,
• porozumenie pojmom a súvislostiam (nielen reprodukcia),
• schopnosť aplikácie/argumentácie na príklade alebo probléme,
• odborná terminológia a kultúra prejavu.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Priebežné hodnotenie

Priebežné hodnotenie je aktivita študenta na prednáškach.

Záverečné hodnotenie

Záverečné hodnotenie predmetu je aktivita študenta na prednáškach a úspešné vykonanie ústnej skúšky

Výsledky vzdelávania

1. vedomosti: študenti budú vedieť charakterizovať základnú pedagogickú terminológiu, budú vedieť vysvetliť pojem výchova ako predmet pedagogiky a výchovno-vzdelávacích javov. Študent bude rozlišovať vnútorné a vonkajšie determinanty výchovno-vzdelávacieho procesu, ich vzájomné vzťahy a súvislosti a vedieť definovať tiež základné zásady pedagogického výskumu a jeho uplatnenie v praxi.
2. zručnosti: spôsobilosť aplikovať vedomosti týkajúce sa základnej pedagogickej terminológie v realizácii edukačného procesu a navrhovať metódy a postupy skúmania pedagogických situácií.
3. profesijné kompetencie: poznanie základne pedagogickej terminológie predstavuje nevyhnutný predpoklad realizácie učiteľskej profesie. Absolvent sa dokáže zorientovať v základných charakteristikách edukačného procesu, ktoré využíva pri výchove a vzdelávaní detí a mladých ľudí v edukačnom procese. Tak isto bude poznať súčasné teoretické modely výchovy a vzdelávania žiaka
4. prenositeľné kompetencie: absolventi predmetu si budú rozvíjať predovšetkým uvažovanie v pedagogických súvislostiach, kreativitu a metakognitívne schopnosti.

Stručná osnova predmetu

1. Pedagogika ako veda o výchove a vzdelávaní. Charakteristika pedagogiky ako samostatnej vedeckej disciplíny, vzťah pedagogiky k ostatným vedám.
2. Výchova ako súčasť pg. procesu. Vzťah spoločnosti a výchovy. Vývoj názorov na možnosti a spôsoby výchovy.
3. Vonkajšie a vnútorné činitele rozvoja osobnosti.
4. Vzťahy medzi výchovou a vychovávaním, učením, vzdelaním, vzdelávaním a vyučovaním v pg. teórii. Hodnotenie a spätná väzba.
5. Chápanie vzdelania a rast jeho významu v súčasnom svete.
6. Rodina ako prostredie výchovy.
7. Škola ako inštitucionálne prostredie výchovy. Umelá inteligencia a jej využívanie v edukačnom procese.
8. Spolupráca rodiny a školy.
9. Sústava škôl a školských zariadení v podmienkach Slovenskej republiky.
10. Výchova v čase mimo vyučovania.
11. Učiteľ ako aktér výchovy a vzdelávania.
12. Vedecký výskum v pedagogike. Základné pojmy, druhy, fázy a proces výskumu v pedagogike.
13. Základy porovnávacej pedagogiky, jej vznik a vývoj.

Sylabus predmetu

1. Pedagogika ako veda o výchove a vzdelávaní. Charakteristika pedagogiky ako samostatnej vedeckej disciplíny, vzťah pedagogiky k ostatným vedám.
2. Výchova ako súčasť pg. procesu. Vzťah spoločnosti a výchovy. Vývoj názorov na možnosti a spôsoby výchovy.
3. Vonkajšie a vnútorné činitele rozvoja osobnosti.
4. Vzťahy medzi výchovou a vychovávaním, učením, vzdelaním, vzdelávaním a vyučovaním v pg. teórii. Hodnotenie a spätná väzba.
5. Chápanie vzdelania a rast jeho významu v súčasnom svete.
6. Rodina ako prostredie výchovy.
7. Škola ako inštitucionálne prostredie výchovy. Umelá inteligencia a jej využívanie v edukačnom procese.
8. Spolupráca rodiny a školy.
9. Sústava škôl a školských zariadení v podmienkach Slovenskej republiky.
10. Výchova v čase mimo vyučovania.
11. Učiteľ ako aktér výchovy a vzdelávania.
12. Vedecký výskum v pedagogike. Základné pojmy, druhy, fázy a proces výskumu v pedagogike.
13. Základy porovnávacej pedagogiky, jej vznik a vývoj.

Odporúčaná literatúra

KOSTRUB, D. - TÓTHOVÁ, R. - FERKOVÁ, Š. 2017. Žiak, učiteľ a výučba: (všeobecná didaktika pre študentov učiteľstva). 1. vyd. Prešov: Rokus, 2017. 368 s. ISBN 978-80-89510-61-0.
KRATOCHVÍLOVÁ, E. 2007. Úvod do pedagogiky. Trnava: TU, s. 165. ISBN 978-80-8082-145-6.
KURINCOVÁ, V., a kol. 2008. Základy pedagogiky pre učiteľské odbory štúdia. Nitra: UKF. ISBN 978-80-8094-445-2.
PRŮCHA, J. 2015. Přehled pedagogiky: úvod do studia oboru. 4. aktualizované vydání. Praha: Portál, 2015. 272 s. ISBN 978-80-262-0872-3.
PRUCHA, J. – WALTEROVÁ, E –MAREŠ, J. 2009. Pedagogický slovník. Praha, Portál, 395 s. ISBN 978-80-7367-647-6.
PRUCHA, J. 2017. Moderní pedagogika. Šesté, aktualizované a doplněné vydání, Praha: Portál, 488 s., ISBN 978-80-7367-503-5.
STROUHAL, M. 2017. Učit se být učitelem: k filozofickým pilířům (nejen) učitelské edukace. Praha:

Karolinum, 2017. 156 s. ISBN 978-80-246-2187-6.
ŠEBEN ZAŤKOVÁ, T., ČERNÁKOVÁ, E. 2018. Základy pedagogiky v inžinierskom vzdelávaní. Praha: Wolters Kluwer, ISBN 978-80-7598-182-0.
ŠEBEN ZAŤKOVÁ, T. 2023. Základy pedagogiky. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2023, ISBN 978-80-572-0320-9.
ŠVEC, Š. 2014. Slovenská encyklopédia edukológie. Bratislava: UK, 1391 s., ISBN 978-80-223-3747-2.
VANIŠ, L. – SIROTOVÁ, M. – RUČKOVÁ, G. 2011. Úvod do pedagogiky. Trnava: UCM. ISBN 978-80-8105-279-8.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, anglický

Poznámky

časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho:
Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 26 hodín
samoštúdium: 64 hodín